

In het februarinummer beschreven lector Marco Snoek en onderwijsinspecteur Daniëlla Nicolaes hoe scholen zorg dragen voor kwaliteit en daarin samenwerken met de Inspectie. Vier studenten van de Hogeschool van Amsterdam nemen nu het stokje over. Onder leiding van Marco Snoek maakten ze portretten van een aantal scholen die meedoen aan de pilot Scholen Zelfevaluatie. Deze maand: het Hyperion Lyceum.

Het Hyperion Lyceum:

‘Voor wie wil, is niets te moeilijk’

DOOR EDU ONDERWATER EN CELINE URIOT

In het laatste Onderwijsjaarsverslag De Staat van het Onderwijs 2018 constateert de Inspectie dat veel scholen, schoolleiders en leraren tevreden zijn met het bereiken van minimum kwaliteitsstandaarden. Slechts een klein deel van de scholen zou ambitieuzer zijn dan dat. Dat oordeel laten we verder aan de Inspectie. Maar het Hyperion Lyceum in Amsterdam is zonder meer een school met ambitie. Dat blijkt al uit het motto van de school: ‘Nil Volentibus Arduum’: voor wie wil, is niets te moeilijk.

We waren nieuwsgierig naar hoe de school zo’n ambitieuze kwaliteitscultuur vorm geeft en welke rol de Inspectie daarbij heeft. Daarvoor gingen we in gesprek met de rector van de school en docent aardrijkskunde Elly Loman en docent burgerschap Jasper Rijpma.

Onderwijskwaliteit definiëren en waarborgen

De kwaliteit van het onderwijs start bij de kernwaarden van de school. Jasper Rijpma en Elly Loman vinden het van belang dat ‘het verhaal van Hyperion’ op één A4’tje geschreven kan worden. Dit verhaal bevat de ambitie en de visie van de school. Volgens Jasper is dit belangrijk omdat op die manier iedereen - leerlingen, ouders en docenten - naar binnen en naar buiten toe hetzelfde verhaal over de ambitie en de visie van de school kan vertellen. Om dit nog scherper te maken, stellen zij zichzelf de vraag: kan iedereen de vijf begrippen die centraal staan in onze visie benoemen? Loman zegt: ‘Dat zijn dan de kernwaarden van de school’. Als niet iedereen deze vijf kernwaarden kan benoemen betekent het dat de verschillende actoren in de school niet op één lijn zitten.

Een aantal maanden terug zijn er twintig schoolleiders in het kader van hun schoolleidersopleiding op bezoek geweest bij het Hyperion Lyceum. Loman was hier enthousiast over en heeft van tevoren aangegeven waarop deze schoolleiders moesten letten tijdens de observatie. In plaats van zich het hoofd te breken over mogelijke observatietabellen heeft ze de schoolleiders drie vragen meegegeven om op te letten. Een van deze vragen was: Hier zijn wij mee bezig in de school, zie je dat? Je kunt je ambities namelijk wel mooi op papier hebben staan, maar als deze voor buitenstaanders onzichtbaar blijven in de school, doe je toch iets niet goed. Zo’n groep buitenstaanders beschouwt het Hyperion als kritische vrienden die je een spiegel voorhouden. Daar kun je veel van leren. Loman vindt het belangrijk om jezelf als school bloot te durven geven. Deze houding komt dan ook terug in een van de motto’s van de school ‘Samen durven leren’. Rijpma voegt hier aan toe dat dit motto op elk niveau van de organisatie mogelijk is. Dus bijvoorbeeld ook als het gaat om de sterke band tussen docenten, leerlingen en ouders. De school wordt als het ware gecreëerd door deze drie-eenheid. Alle drie actoren denken mee in verschillende overleggroepen en zijn daardoor erg betrokken bij de vorming van de school. Zo wordt er door leerlingen en ouders meegedacht over een nieuw schoolplan.

De visie en kernwaarden van de school moeten uiteindelijk vorm krijgen in goed onderwijs. Daarvoor moeten zij hun eigen onderwijskwaliteit van de school definiëren. De rector vindt het nieuwe inspectiekader daarbij een heel bruikbaar handvat. ‘De Inspectie heeft hier logisch over nagedacht. Het helpt ons

